Մանդաւմէի էֆքեար օրէնէ 800 նիւսխէ վէրիլիպ, սէնէվի գրյմէթի խաթանպալ իչին 300 գրուշ. վէ ալթը այլըղը 150, վէ թաշրալար իչին բօսքա բարաբը տախի իչինտէ օլարաք, սէնէվի գրյմէթի օազ ագճէ 250 վէ ալթը այլըղը տախի 125 գրշ. ատը.

Վէ պէհէր նիւսխէսի 30 փարայա օաթըլտըղը.

Մանգալայի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

Իլանաթը պէհէր սաթը իչին պիրինճի տէֆա 3, իքինճի տէֆա 2, վէ իւչիւնճի վէ սայիր տէֆալար իչին 1 էր գրշ. ալընճաճագ ատը.

Սէքթուպ վէ սայիրէ Պէյօղլունտա Ֆօղրու ճօլտա 467 նիւմէրօլու խանէտէ ԼԷՎԸՆԹ ՆԷՐԼԻՑ թապխանէսինտէ կարապէտ Ֆ. Փանոսեան իմինէ կէօնտէրիլէճէք ատը.

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

ԳԵՑԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ١٢٨٧ ՃԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ ٢٢ — 1870 ՕԳՈՍՏՈՍ 7 ՃՈՒՄԱ — ՀԱԶԻՐԱՆԿԱ ՕԳՈՍՏՈՍ 19 — ՆԻՒՄԷՐՕ 1314

ԻՍԹԱՆԲՈԼ 7 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԽԱՐԻՃԻՅԻ

ԲՐՈՒՕՒԱԼԸԼԱՐ ԻԼԷ ՖՐԱՆՍԸԶԼԱՐ ՊԷՑՆԻՆՏԷ ՎՈՒԳՈՒ ՊՈՒԼԱՆ ՄՈՒՀԱՐԷՊԵԼԷՐ

Շու աթիաէքի ճէավէլին, հալը հաղբտա խայլիճէ էհէմմիյէթի պուլունճաղը չիւբհէսիզ օլտուղունտան, օգուտանլարըմըզա թագտիմ իթիմէքլիյի միւնասիպ ատտա իլլէմիշիզ տիր.

Բրուսիանը, Ֆրանսա էտրէը ալան ֆէ-ռոհանլըրը

1.	1706	Թուրին	Բրուսիալըլար վէ Ավսթրիալըլար.
2.	1709	Մալիգաբ	Բրուսիալըլար Ինկիլիզէր վէ Ավսթրիալըլար
3.	1757	Բօսպախ	Բրուսիալըլար
4.	1758	Բրեֆլա	Բրուսիալըլար
5.	1759	Մինտէն	Բրուսիալըլար
6.	1813	Կրօսպիրէն	Բրուսիալըլար
7.	1813	ՏէնՎիդ	Բրուսիալըլար
8.	1813	Գածպախ	Բրուսիալըլար
9.	1812	Հակելսպէրկ	Բրուսիալըլար
10.	1813	Գիւլմ	Բրուսիալըլար, Բրուսիալըլար վէ Ավսթրիալըլար
11.	1813	Վարթենպուրկ	Բրուսիալըլար
12.	1813	Լէյբզիկ	Բրուսիալըլար վէ Միւթթէֆիքլէրի
13.	1814	Պրիէն	Բրուսիալըլար
14.	1814	Լաօն	Բրուսիալըլար վէ Միւթթէֆիքլէրի
15.	1814	Գրաուս	Բրուսիալըլար վէ Միւթթէֆիքլէրի
16.	1814	Արթիս սիւր Օպ	Բրուսիալըլար վէ Միւթթէֆիքլէրի
17.	1814	Մոնժարթը	Բրուսիալըլար վէ Միւթթէֆիքլէրի
18.	1815	Վաթէրլօ	Բրուսիալըլար վէ Ինկիլիզէր
19.	1815	Ուավր	Բրուսիալըլար
20.	1815	Գաթրբ Գրա	Բրուսիալըլար վէ Ինկիլիզէր

Ֆրանսանը, Բրուսիանը էտրէը ինոէյ ֆէ-ռոհանլըրը

1.	1792	Վէյմի	Բրուսիալըլար վէ Միւթթէֆիքլէրինէ
2.	1806	Եէնա վէ Օրաէթ	Բրուսիալըլարա
3.	1807	Ֆրիդլանտ	Բրուսիալըլարա վէ Բուսիալըլարա
4.	1813	Լիւցէն	Բրուսիալըլարա վէ Բուսիալըլարա
5.	1814	Մոնմիրայլ	Բրուսիալըլարա
6.	1814	Մոնթբրու	Բրուսիալըլարա վէ Միւթթէֆիքլէրինէ

Նէբէպէ-ի պէտրը հոհոլէդիէր

1.	1807	Եալ	Բրուսիալըլարա վէ Բուսիալըլարա
2.	1813	Գոցէն	Բրուսիալըլարա վէ Բուսիալըլարա
3.	1815	Լինեի	Բրուսիալըլարա վէ Բուսիալըլարա
4.	1813	Ցրէպտէն	Բրուսիալը օլմագ-սըզրն.

Պու ճէավէլտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, Բրուսիալըլար, 164 սէնէտէն պէրու, երկիրմի տէֆա, Ֆրանսըզլարա ղալէպէ իյլէմիշլէր իքէն, Ֆրանսըզլար, անճագ ալթը տէֆա Բրուսիալըլարը եէնմիշլէր տիր. լաքին, մէյտանտա չու ֆարդ վար ատը քի, Ֆրանսա, տայիմա եալընըզ պաշընա մուհարէպէ իթմիշ իքէն, Բրուսիա չօգ տէֆասընտա, Էվրօպանըն էն պիւյիւք տէվլէթլէրի եարտըմը իլէ, Ֆրանսըզլարը եէնմիշ տիր. պու ճիւմլէ Բրուսիանընն, պունտան 4–5 սէնէ մուգատտէմինէ տէկին, հիչ պիր տէֆա պու տէրէճէտէ գուվվէթ սահիպի պուլունմամըշ օլմասընա տախի տիգգաթ իտիմէսի լազըմ կէլիր.

Խթանպօլտաքի Շեմալի Ամանեա սէֆարէթխանէսի պիրինճի սըրը քեռթիպի Գ. Օնթ Արնիմ, Բրուսիա աթլըլարը օֆիչեալլարընտան պիրիսի պուլունմաղէ, մուհարէպէյէ պաշլանըր պաշլանմաղ, Բրէնս Ֆրէտէրիք Եարլընընն մահէթի մէվճուտի իլէ պիրլէշմէք իւզրէ. Պէյօղլունու թէրք խյէմիշ իտի.

Պէրլին ղազէթալարը, Միւմայիլէյհին, Ֆօրպախ մուհարէպէսի հէնկէամընտա, էօլիւմ տէրէճէսինտէ տէյիլ իսէ պիլէ, հիչ տէյիլ իսէ թէհլիքէլի սուրէթտէ եարալանմըշ օլմասընը պէեան իթմիշլէր տիր.

Քէզալիք, մուհարէպէյէ պաշլանարգտա, խրամէթի ասքէրիեէտէ պուլունմաղ իւզրէ Ֆրանսանա կիթմիշ օլան Իսթանպօլտաքի Ֆրանսա սէֆարէթխանէսի քեռթիպլէրինտէն պիրիսի, Բութբաղպուրկտա պուլունուպ, չէհրի մէզպուր մուհաֆըզ ասքէրինէն ուֆագ ֆըրգասը էլէ պէրապէր, մուհասէրէտէ պուլունմագտա տըր.

—Լօնտրատա թապ ունէր օլուեան Բալ Մալ Կազէթ նամ Ինկիլիզ ղազէթասընընն, Մաեանս (Բրուսիա) շէհրինտէ պուլունան պիր մուխպիրի տէր քի, Վէյսէմպուրկտա կէօրիւլէն մուվաֆֆաղըյէթին հավատիսի, չէհրի մէզպուրտա պիւյիւք սէվինճ վէ զայրէթլէ գապալ օլունմուշ, վէ մէզքուր մուվաֆֆաղըյէթ, քեռֆէֆէյի Ամանեալըլարընը պաշա չըգաճաղընա իւմիտ իթմէքտէ օլուուգլարը կիպի. Ֆրանսա իչինէ եիւրիւյիւշ իտիմինին պաշլանկրճը ատտա օլունմուշ տուր.

Ամանեալըլարընը սէօյլէտիքլէրի, շու աթիաէքի տիր.

«Դալօն Սիւր Մարնտա պիւյիւք պիր մուհարէպէ, վէ անտէն սօնրա սուլհ, վէ Գ. Օնիկրայ (Սատօվա) մուհարէպէսինտէն սօնրա, Ավսթրիա իլէ օլան սուլհ կիպի, տէվամի վէ սահիհ պիր սուլհ, հուսուլէ կէլէճէք տիր».

Սայիր պիր մուխպիր տախի, այնի ղազէթաեա, շէօյլէ եազմըշ ատը.

«Վէյսէմպուրկ մուհարէպէսինտէ էսիր թուֆթուլմուշ օլան 400 նէֆէր Ֆրանսըզ ասքէրինէն, Մաեանս իլէ Գէրլինէն եարը եօլունտա պուլունան էրֆուրթ նամ գալէաեա նապլ իտիլմէք իւզրէ, պուրա իչ գալէասընտան չըգարըլըպ, տէմիր եօլ մէրքէզինէ կէօթիւրիլմէքտէ օլմալարը սէյիրինտէն, շիմտի էկրի տէօնմիւշիւմ տիր. պունլար, էսիր թուֆթուլանլարընը նրսֆը տըրլար.

«Բեռֆֆէֆէթէն 800 քիչիտէն գիեատէ էսիր թուֆթուլմուշլար տըր.

«Մէրգուման էսիրլէրին, էհալի թարաֆընտան կէօրմիւշ օլտուգլարը գապալիեէթ հագգընտա, թէշէքքի իտէճէք հիչ պիր խուսուս պուլունմագտա տէյիլ իտի.

«Բէնտիլէրէ գարշը, խասիմանէ պաղրըշլար օլմատըքտան պաշգա, հաթթա չօգլարը տախի, անլէրին իչինէ, եարըմ լիպրալըգ թիւթիւն բաքէթլէրի աթմագլա մէշղուլ պուլունմագտա իտիլը.

«Մէրգուման էսիրլէր, սըգը պիր տրգգաթ ալթընտա տախի պուլունմագտա տէյիլլէր իտի.

«Ատի նէֆէրլէր, հալլէրինտէն խօշնուտ կէօրիւնմէքտէ իտիլէր իսէ տէ, բէք չօգլուգ օլան օֆիչեալլարտան պաշլարը մուքէտտէր վէ աղըր պիր հալտէ պուլունմագտա իտիլը.

«Օֆիչեալլարա, քէնտի գըլըճլարընը իւզէրլէրինտէ թաշըմաեա բուխատ վերիլմիշ իտի.

«Տէմիր եօլ մէրքէզինէ վասլ օլտուգլարընտա, քէնտիլէրինէ շարագ վէ ինճէ վէ թէրէ եաղը սիւրիւլմիշ իքի տիլիմ էթմէք արասընտա ինճէ էթ տիլիմինէն միւրէթթէպ գահվէալթըլըք եէմէք (սէնտուիչ) տախի վէրիլտի. վէ մէրգուման էսիրլէրի, օլ հալտէ իհթիմալի օլտուղու գատար բահաթ կէչինտիրմէք իչին, ումումի պիր արգու միւշահէտէ իտիլմէքտէ իտի».

—Բարիս ղազէթալարը պէեանընճա, իմբէրաթոր Նաբօլէօն, մուհարէպէյի հաղբրէյէ, անճագ 400,000 նէֆէր ասքէր իլէ գրեամ իյլէմիշ տիր.

Նասըլ քի մալիւմ տիւր, շիմտի Բրուսիալըլարը, մէզքիւր 400,000 քիշիյէ գարշը ճէնքլէշմէքտէ օլան 700,000 նէֆէր ասքէրլէրի պուլունմագտա տըր.

Պիլմէյիզ քի, իմբէրաթոր հազրէթլէրի, էվվէլինտէն, Բրուսիանընն օլ գատար ճէսիմ ասքէր չըգարաճաղընը՝ մի պիլմէզ իտի, եօգսա, քէնտի ասքէրինէն ճէնքճիլիյինէ մի կիւվէնմիշիտի.

Պիզէ գալսա, պիզ տէրիզ քի, էվվէլքիսի կիպի օլամագ, ֆագաթ Բրուսիալըլարընն տախի մուհարէպէ ճիհէթի իլէ. Ֆրանսըզլարտան ըէք տէ կէրի գալմըշ սաերլմաեաճագլարը աշիքեար օլտուղունտան, կէօրիւնիւր քի իմբէրաթոր հազրէթլէրի, քէնտի ասքէրինէն ճէնքճիլիյինտէն պաշգա պիր շէյէ տահա կիւվէնմէքտէ իտի.

Պու կիւվէնտիյի շէյտարտա գալտըղը հալտէ, սայիր Ֆրանսըզ օրտուլարընն տախի մէյտանը մուհարէպէյէ եէթիշտիրիլիպ քէնտիսինէ մուավինէթ իտէճէքլէրի՞ մի տիր. եօգսա, տիւէլի էճնէպիեէտէն հինի իգթիզատտէ քէնտինէ եէթիշտիրիլէճէք իմտատ մը տըր. Ֆագաթ պունլարընն հէր գանղիսի տախի օլմուշ օլսա, վագթի կէչմէքտէ օլտուղունտան, պիր գաչ կիւն զարֆընտա մէյտանա էօյլէ պիւյիւք վէ եէնի պիր գուվվէթ չըգարըլաճագ օլմազ իսէ, կիյեօմ գրալըն, Բարիստէ սուլհ ահանամէսինի իմզալամասընը մէն իտէճէք պիւյիւք պիր էնկէլ պուլունմաեաճագ տըր.

Ֆրանսըզլարտան մաատա, քեռֆֆէյի էվրօպալըլարընն էֆքեարը տախի պու տուր տիեէպիլիրիզ.

—Հանօվրատան ալընան պիր թէլէկրաֆ, Շէրիտան նամ Ամէրիգալը ժէնէրալընն, մուհարէպէտէ հաղրը պուլունմագ իւզրէ, Բրրուսիանընն մէրքէզի օրտուսունա կիթմիշ օլտուղունու պէլտիրմիշ տիր.

—Ֆրրանսանընն բէմի ղազէթասընընն պէեանընա նէզարէն, էլէ կէչիրիլէն Ամանեալը էսիրլէր հիւրմէթ օլունմասը էմր օլունմուշ վէ Ֆրրանսանընն ճէզա գանունէննամէսի ահքեամընճա տիւշմէնէ եարտըմ վէ եախօտ անընա մուհարէպէ իտէնին գաթլի լազըմ կէլիր իմիշ.

— Բարիտէն Մօրնինկ Նուվէլիսթ ղազէթասընա չու վէճհ իլէ եազըմըշ տըր.

«Ուֆագ թէֆէք ֆիւթուհաթ, իմբէրաթոր Նաբօլէոնու գուրթարմագ. Նաբօլէոն աղ վագթթ գարֆընտա ազիմ պիր ֆիւթուհաթ իլէ Ամանեաեը սուլհա մէճպուր իթմէլի տիր. օլմատըղը հալտէ, պու սէնէնին նիհայէթինտէ Նաբօլէոն իլէ ֆամիլեասը վէ տալգավուգլարը իչին Լօնտրատա միսաֆիրխանէ հազրլարընա տաղրթմըշ տըր.

—Պապը ալի նէզտինտէ Եունան սէֆիրի պուլունան Մ. Բանկապէնին իքինճի մախատումի, Բրրուսիա օրտուսունտա խրամէթի իթմէքտէ իմիշ.

—Մուհարէպէտէ թէլէֆ օլանլար սուհուլէթ իլէ անլաշըլըրն իչին, Բրուսիալըլար, պէհէր նէֆէրին պօյնունա նիւսխա միսիլլու պիրեր թէնէքէ ատտրագ իսմինի, վաթանընը վէ սիլսիլէսինի վէ գանգի ալայըն գանգի պէօլիւյիւնէ իլճագ օլտուղունու իշարէթ խյէմիշլէր վէ ասքէր նէֆէրլէրի, պու թէնէքէյի, էօլիւլէր չընգըրտաղը թապիր խյէմիշլէր տիր.

—Ֆրանսանընն վէլիի ահաբ, իմբէրաթորուն մուհաֆըզ ալայընտա օլ գօլ աղասը բիւթպէսի իլէ. խրամէթի իթմէքտէ իմիշ վէ օրտուեա կիթմէզտէն, ասկէր ուսուլինճէ սաչլարընը քէսմիշ վէ վալիտէսի իմբէրաթորիչանընն գատընլարընա տաղրթմըշ տըր.

—Ամանեա սէվահիլլէրինէ պէօյիւք սիւրաթլէ խթիհքեամաթ վէրիլմէքտէ օլուպ, հաթթա էն զէնկին վէ էն մուսինն ատէմլէր տախի արգալարը իլէ թաշ վէ թօփրագ թաշըմագտա իմիշ լէր.

—Իլանը հարպ օլտուղու կիւնտէն պու անէ տէկին, Բարիս վէ Լօնտրա պօրսալարընընն, 1,907,348,000 ֆրանգ գիեանլարը օլմուշ տուր. Ամանեա, Հօլանտա, Պէլճիգա, վէ սայիր պօրսա-

լարքն նէ մրգտաբ գիեանլարքը օլտուղու հէնուզ մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, տէմիր եօլլարքն, վէ ֆապրիգալարքն վէ սայիր էնտաֆլարքն գիեանք պին միլեօն ֆրանգա իպլաղ օլմուշ տուր։

—Պէրլինտէն պիլտիրիլտիկինէ նէզարէն, Ռուսիա պաշ վէքիլի բրէնս Կորչագոֆ յուլիսին 23 իւնտէ օրաեա միւվասէլէթ իտէրէք, Բրուսիա դրուիչասը իլէ միւլագաթ իյլէմիշ տիր։

— Ալաֆրանկա օգոստոս 13տէ չըգարըլան Ալճիրէ ին 3 էյլթունկ զազէթասընտա աթիտէքի հավատիսէր օգունմուշ տուր։

Պրիւսէլ 11 օգոստոս— Տիւք տ' Օմալ իլէ տիւք տը Շարթրը, Ֆրանսա օրտուսունտա խրտմէթ իթմէք իւզրէ հարպիյէ նազրրընա պիրէր մէքթուպ եազմըշլար տրը։ Բրէնս տը Ժօէնվիլ տախի՝այնի մագսէտ իլէ Բիկոլթ տը Ժէնույլիեէ պիր նամէ իբսալ իյլէմիշ տիր։ Օրլէան ֆամիլեասընտան՝օլան ըրէնսէսլէր, Ֆրանսըզ օրտուսունտա եարալանան ասաքիր իչին 200,000ֆրանք վիրմիշլէր տիր։

Ռօմա, 11 օգոստոս— Գարտինալ Անթոնէլլի, ֆիւթուհաթլարը իչին Բրուսիաեը ըսմէն թէպրիք իյլէմիշ տիր։ Գաթէշիւմէն քիլիսէսինտէ պիր սիլահ մախզէնի պուլունտու։

ՏԱԽԻ ԻՅԻ

Տիւնքի կիւն Ավսթրիա իմբէրատթօրու Ֆրանսուա Ժոզէֆ հազրէթլէրինին եօրթուսու կիւնիւ օլտուղու իչին, էյլէն վագթը, Օսմանլը գարաղոլ պէյլիկ վաքօրունտան 21 փարէ թօր աթըլմըշ տրը։

—Տիւնքի կիւն Ֆէվայիտի Օսմանիէ վաքօրլարընտան պիրիսի, Իւսկիւտարա իշլէեէն վաքօրլարը պիրինէ չաթըպ տավլունպազը պիրիսի գըրմըշ իսէ տէ, չիւքիւրլէր օլուն ինտանճա թէլէֆիեաթ վուգու պուլմամըշ տրը։

ՄԱԼԻԵԷ ՎԷ ՋԻՐԱԹ

Մալիյէ նէզարէթի ճէլիլէ վէ միւհիմմէսինին, Ֆազըլ Մուսթաֆա փաշա հազրէթլէրի իւհտէսինէ թէֆվիզ զըլընտրզը մալիւմ տուր։

Պու հավատիս իւզէրինէ, հէրքէս մէսրուր օլտուղտան պաշգա, Լէվանթ Հերալտ, վէ սայիր ղազէթալար տախի իզհարը մէմնունիյէթ իյլէմիշլէր տիր։

Հէր քէսին, պու մէսէրրէթ վէ պու մէմնունիյէթինէ պաշլըճա սէպէպ, Մալիյէճէ, վէ տահա տօղրուսու, եախօտ գիեատէսի, Մալիյէտէն բարա ալմագլըզ ղըմընտա, եէնիտէն եէնի իսլահաթլար վէ գօլայլըգլար զուհուրա կէլէճէկի էմնիյէսի տիր։ Վագա պու խուսուս շաեանը մէմնունիյէթ տիր, լաքին, պիզճէ, միւշարիէյէ հազրէթլէրի զէմանընտա, տահա պիւյիւք իսլահաթ վէ մէնֆաաթ պէքլէնիսէ ճայիզ տիր։

Պիր միլքին մամուրիյէթ ու սէատէթի հալի, մէմալիքին եալընըզ չու եա պու գազա վէ մէմլէքէթինէ, վէ էհալինին չու եա պու գըսմընա թապի օլմաերաք, իլլա, ումում մէմալիք վէ էհալիսիյէ օլապիլիր։

Էհալիմիզին էքսէրիսինին չիֆթճի թագըմընտան միւրէքքէպ պուլունմասը տէրքեար օլտուղու կիպի, պիր միլքտէ հէր էնաֆտան գիեատէ չիֆթճիլէրին թէչիք, վէ չիֆթճիլիյին թէսհիլ իտիլմէսինին էլզէմրյէթի տախի աշիքեար տրը։

Զիֆթճիլէր քէնտի մահսուլարընին օնտա պիրիսինի, Էօշիւր իսմիյէ, միրի ռանտրզընա վիրիրլէր, պու պապուլարքիմսէնին պիր թէչէքքիսի եօգ տուր, լաքին մէզքիւր էօշիւրիւն թօբլանըլմասը թարղընտա զուհուրա կէլմիշ օլան սույի իսթիմալ վէ եախօտ ֆէնալըգլարտան տօլայը, նիչէ թէչէքքիլէր զուհուրա կէլտիքտէն պաշգա, հալեա կէօրիւլմէքտէ օլան ֆէնալըգլար հագրընտա տախի թէչէքքիլեր իշիտիլմէքտէ, վէ Ֆազըլ Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրի կիպի պիր զաթը վաթընիլէրվէրին հիմմէթինէ պէքլէնիլմէքտէ տիր։

Պիր ատամընն պիր միլքէ պիւյիւք ֆէնալըգլար եաբապիլտիկի կիպի, եալընըզ պիր ատամ տախի, քէնտի վաթանընա պիւյիւք էյիլիքլէր իտէպիլիր։

Պազը ճահիլլէր կիպի, սահիպ մէնէտ վէ բիւթպէէրի, չիֆթճիլէրէ միւրաճաճահ թութուպ, վէ էվվէլքիլէրին բարլաք նշան, վէ գըլըճ, վէ խաշալարընա գաբըլմաերպ, իլլա չիֆթճիլէրին գապա ապալարընա, սապան տէմիրլէրինէ, վէ էօքիւզ արապալարընա հիւրմէթ վէ ըրայէթի ազիմէ իտէլիմ. զիրա, անճագ օնլարընն սայէսինտէ նէֆիս էթ, էթմէք եէմէքտէ, վէ չէրպէթ շարապ իչմէքտէ, վէ բամուզ, քէթէն, վէ իբէք հաֆիֆ զարիֆ գումաշլար կէյինմէքտէյիզ։ Վէ քէզալիք անճագ անլէրին էմէքլէրի սայէսինտէ, բարա գազանմագտա, մաաշլար տլմագտա, վէ օրտու վէ ռօնանմալար պէսլէյէպիլմէքտէյիզ։

Զիֆթճիլէր պիր միլք ու միլլէթ աղաճընընն սուեու վէ ըշըզը մագամընտա տրբլար. օնլար ազալտրգճա վէ թահգիր օլունտուգճա, մէզքիւր աղաճընն տահի գուրումաեա եիւզ թութաճաղընտա շիւբհէ եօգ տուր։

Հաեր՛ֆ քի հիւքիւմէթի սէնիյէ ճանիպի ալիսինանէն, էմրի զիրաաթընն թէսհիլի վէ ինթիշարը հագրընտա, իլմի նազարի թարիգիյլէ, նէ գատար էհէմմիյէթ վէրիլմէքտէ իսէ, մէմուրին վէ էհալի թարաֆընտան, ամէլիեաթ ճիհէթիյլէ, այնի ղայրէթ վէ տիգգաթ կէօրիւլմէքտէ տէյիլ տիր։

Էօշիւրլէրի թօբլամագլըզընը շիմտիքի ուսուլի, սանճագլարընը վէ գազալարընը ճանիպի միրիտէն, միւլթէզիմլէրէ թօբտան սաթըլմասը, վէ անլէրինտէ բարչա բարչա վէ եախօտ քէյ քէյ սայիր ուֆագ միւլթէզիմլէրէ սաթմասը, վէ օնլարընտա եա պիզզաթ կիտէրէք, վէ եախօտ թարաֆլարընտան ատամ կէօնտէրէրէք թօբլաթտըրմասը ուսուլի տիր։

Պունտան պաշգա պիր ուսուլ տահա վար տրը, շէօյլէքի միւլթէզիմլէրէ սաթըլմայըպ, իլլա միրի թարաֆընտան խասսէթէն մէմուրլար կէօնտէրիլէրէք թօբլաթտըրըլըր։

Պու իքի ուսուլին տախի, ֆուգարաճա մազարրաթլարը պուլունտուղունտան, պիւյիւք իսլահաթա էշէտահ լիզում վար տրը։

Պունլարը՝ մազարրաթլարը պէեանընտան էվվէլ, էօշիւրլէրին սաթըլմասը ճիհէթլէ վուգու պուլան, ֆուգարաճա պաղը ֆէնալըգլարը պէեանն իտէլիմ։

Էօշիւրլէր միւզայէտէյէ գօնուլարագ միրի թարաֆընտան սաթըլմագտա, վէ միրի սանտրզընընն մէնֆաաթը խաթրը իչին, հալիյլէ զիեատէ ֆիեաթ իլէ սաթըլմասընա չալըշըլմագտա տրը, լաքին զաթըն պիրիսինին տէտիկի կիպի, ալէսսէվիյէ թիւրքիամըզտա իքի իւշ շէյ պիր եէրտէ տիւշիւնիւլմէյիզ, այրը այրը տիւշիւնիւլտիկինտէն, մալիյէնին մէնֆաաթը տիւշիւնիւլտիկիւ այնի վազբթտա, ֆուգարանրն, վէ տահա տօղրուսու ասըլ միլք ու վաթանընն մէնֆաաթտա պիրլիքտէ տիւշիւնիւլմէքտէ տէյիլ տիր։

Մէսէլա, մահէլլինէ, եանի էքինլէրին պիշիրիպ տէօյիւմէսի, վէ սավրուլմասը վագթինէ կէօրէ, պիր մուայյէն վագթտա, էօշիւրլէր սաթըլըպ պիթմէյիպ, իլլա, բասթ կէլա կիւնլէրտէ պիթմէքտէ, վէ պատէհու միւլթէզիմլէր թարաֆընտան, քէօյլէրէ ատամլար կիթմէքտէ տիր։ Վէ միրի թարաֆընտան սաթըլըպ պիթտիկի կիպի տախի մէմուրլար կիթմէյիպ, իլլա քիւչիւք իլթիկամըլարա տախի սաթըլտրգտան սօնրա կիթմէքտէ տիր։

Վէ պունլարըն սաթըլըպ պիթմէսիտէ, մուայյէն կիւնտէ օլմաերպ, իլլա իպպալէ պաղը պուլունմագտա տրը, շէօյլէ քի, պաղը եէրլէրին էքինլէրի պիշիլիպ տէմէթ պաղլանտրգտան, վէ արատան հաֆթալար կէշիպ վէ եաղմուրլար կէլմէյէ պաշլատրգտան սօնրա, իլթիզամլար պիթմէքտէ, վէ մէմուրլար կիթմէքտէ օլտուղունտան, զէվալլը չիֆթճիլէր, էօշիւրճիւլէր կիթմէտիքճէ տէմէթլէրի նէ թօբլաեապիլմէքտէ, վէ նէտէ տէօյիւպ սավուրարագ տէրանպար իտէպիլմէքտէ տիրլէր, վէ պու հէնկեամտա իսէ, ֆուգարանրն պօշա վագթթ կէշիրէճէկի, վէ եաղմուր եաղար մահսուլու ըսլանը, չիւրիւր գօրգուսույա եիւրէյի էրիյէճէկի, վէ չօգ տէֆատա գօրգտուղունուն պաշընա կէլէճէկի, վէ մահսուլու տէրանպար իտիպ սաթըլմատրգճա, իշճինին հագգընը վէ սայիր պօրճունու, վէ տէվլէթէ օլան վէրկէսինի վիրէմէյէճէկինտէն, վէ չիֆթ ու չըպուղու, վէ չախար, վէ խանէսի իշին լազըմ կէլէնլէրի պիր կիւն էվվէլ ալամաեաճաղընտան, հէմսրգըլաճաղը, հէմ սրգընթը չէքէճէյի, վէ հէմտէ գիեատէ ֆայիզ վիրիպ զարարտիտէ օլաճաղը չիւբհէսիզ տիր։ Վէ պու ֆուգարանրն զարարընն, Մալիյէճէ կէօրիւնէն մէնֆաաթտան պին գաթ գիեատէ օլաճաղը իհթիմալտէն տիր։

Կէլէլիմ չիմտի, էօշիւրլէրին թօբլանըլմասը թարիգլէրինէ։ Միրի թարաֆընտան խասսէթէն մէմուրլար կէօնտէրիլէրէք թօբլանըլըրզընա, իհթիմալտէն պուլունան, վէ նիչէ տէֆալարտա էմալի կէօրիւնէն ֆուգարաճա մազարրաթլարտան պաշլըճալարընտան պիրիսի, էյլէ քէօյլէրտէ, կիտիպատ սէֆիլ էօմիւր կէչիրմէքլիյէ բէք ազ ատամ թէնէզզիւլ իտէճէկինտէն, հալիյլէ էն գիեատէ ճահիլլէրտէն կէօնտէրիլտիքտէն պաշգա, պէյլիք իշի օլմասը ճիհէթիյլէ, նիչէլէր տախի իլթիմասա կիտէճէքլէր, վէ պունլարրն էքսէրի, Եէօրիւկէ պէյլիկ վիրմիշլէրտէ, էվվէլա պապաարընն պաշընը քէսմիշ, ֆէհվասընճա, քէնտիլէրի պիր շէյ օլտում զանն իտէրէք, զէվալլը չիֆթճիլէրէ գուրուլուպ թաֆրա սաթաճաղլարը, վէ խթէտիքլէրի կիպի ալըպ վիրիպ, տէօյիւպ սէօյիւպ, վէ գարաճաղլարը, վէ քէօյլիւնիւն բուհու մագամընտա օլան թավուգ, բիլիճ, վէ տանա վէ գուզուլարընը քէստիրիպ քէստիրիպ եէյլեճէքլէրի, վէ ղայրիհիմ, վէ ղայրիհիմ միւճէրրէպ տիր։

Էօշիւրլէրին պէյլիք թարաֆընտան թօբլաթտըրըլմասընտա պիր պիւյիւք ֆէնալըգ տահա վուգու պուլտուղու կէօրիւմիւշտիւր. շէօյլէ քի, պիլմէյիզ ասըլ սէպէպինէ տիր, լաքին զանընմըզա կէօրէ, հէմ խրրսրզլըզընը էօնիւ ալընսըն, վէ հէմտէ գօլայլըգ հասըլ օլարագ, ֆուգարա էգզայէթի վէ զատրրլըգտան գուրթուլուն նիեէթի իլէ օլմալը տրը, լաքին օլ խուսուստա տախի, մատտէնին եալընըզ պիր ճիհէթի տիւշիւնիւլմիւշ տիր։ Մէզքիւր ֆէնալըգտա չու տուր քի, քէօյլէրին իւսթ իւսթէ պէշ սէնէլիք մահսուլու եախօտ էօշիւրիւ հիսապ իտիլտիքտէն սօնրա, եքէքքիւնիւ պէշէ թագսիմ իտիլմէքտէ, վէ հէր սէնէ ճառ պիրիսինէ միւսաֆիր օլարագ էօշիւր իսթէնիլմէքտէ տիր, վէ պունունտա մահզուրու չու տուր քի, եա կէչէն սէնէ 1000 քիլէ մահսուլ ալան պիր քէօյ, պու սէնէ 500 քիլէ ալարընընտան, կէչէն սէնէքի կիպի 100 քիլէ էօշիւր վիրմէք իսթէմէմէքտէ, վէ հագգընընզլը օլտուղունու կէօսթէրիրէք սըզլաշմագտա տրը, չիւնքի օնտա պիրտէն 50 քիլէ իսթէնիլմէսի լազըմ կէլիր, վէ եախօտ այնի սըզլաեաը, այրը այրը քէօյլիւլէր թարաֆընտան զուհուրա կէլմէքտէ տիր, չիւնքի կէչէն սէնէ 100 քիլէ մահսուլու չընզպտա պու սէնէ 200 քիլէ մահսուլ ալան տախի, նիղամընա թէվֆիգան, կէչէն սէնէքի գատար էօշիւր վիրմէք իսթէմէքտէ օլտուղու կիպի, մուղայիրի օլարագ, մահսուլու ազ օլանտան տախի ատէթի իւղրէ իսթէնիլմէքտէ օլտուղունտան, քէօյլիւ իլէ քէհեա վէ էօշիւրճիւ միեանէսինտէ էնվայի միւճատէլէ բէյտտա օլմագտա տրը, զիրա, կիտէն մէմուր թապիաթիյլէ, պէն էմիր գուլուեում տիյլրէք, եէտինտէքի բուսուլա մուճիպինճէ էօշիւր իսթէմէքտէ տիր։

Միւլթէզիմլէրէ վէ անլրտէն տախի ուֆագ միւլթէզիմլէրէ սաթըլմասընտա տախի, քէօյլիւյէ չօգ էզիյէթլէր իտիլիպ, վէ սըզընթըլար վէրիլմէքտէ տիր, չիւնքի, միւլթէզիմլրէ, հիւքիւմէթի մահէլլիյէլր թարաֆընտան, պիւյիւք հիւրմէթ իտիլմէք ատէթտէն օլտուղունտան, քէօյլէրէ կիտէն ատամլարը, ատէթտա պիրլր տէրէպէյի քէսիլմէքտէ, վէ քէյֆլէրինէ քէօյլիւլէրի էսէր իթմէքտէ տիրլր, չիւնքի քէօյլիւ զուհուրա կէլէն սույի իսթիմալէ գարշը, նէ հէր վագթ թէչէքքի իթմէյի տիւշիւնէպիլիր, նէ ճէսարէթի իտէպիլիր, նէ ճէսարէթի իթմէք պիլէ, միհլթէզիմ խաթրընա գարշըլըգ խաթրը չըգարապիլիր, նէ իշի պըրազըպ շէհիրէ վէ եախօտ գասապա եա ինէպիլիր, նէ ինսէ սէսինի պիր կիւնտէ վէ պիր սաաթտա իշլթիտիրէպիլիր, նէ եազը եազմագ պիլիր, նէ արզուհալ եազտրրմագ պիլիր, նէ նիզամ պիլիր, նէ իքի չիֆթ լազրրտը սէօյլէյէպիլիր, վէ նէտէ ճէպինտէ մէսարիֆ իտէճէք բարասը վար տրը, հալ պու քի, մուայիրի օլարագ, միւլթէզիմլէր վէ ատամլարը, զաթէն թիւրքիամըզտա էն ճէլպէզէլի վէ էն տիլպազ ատամլար տրըլար, չիւնքի զաթէն քէօյլիւլէրտէ, ճահիլ վէ գօրգագ օլմալարընտան նաչի հիյլէպազ օլտուգլարընտան, խասսէթէն էօյլէլէրի արայըպ պուլուրլար, վէ կէօնտէրիրլէր, եօգսա հագգընը սէօյլէտիկիմիզ հալտէ, քէօյլիւլէրտէ, միւլթէզիմլրէ քիւլահը կիյտիրիրլր հա՞։

Պու ֆէնալըգլար իքի պաշտան տրը, պու խուսուս իշին, պիր չօգ նիզամլար գալէմէ ալընարագ, հիր քէօյլիւնիւն էլինէ պիր թանէ իթա օլունմասը, վէ էսասլը իսլահաթլար իճրա իտիմէսի, հէմ էլզէմիյէթտէն, վէ հէմտէ միլք ու միլլէթին շան ու շէրէֆ վէ մէնֆաաթընտան տրը։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԲՐՈՒՍԻԱ

Պէրլին 18 օգոստոս

Տիւն տէյիլ էվվէլիսի կիւնիւ վուգու պուլան մուհարէպէ հագգընտա, աթիտէքի թաֆսիլլի մալիւմաթլար ավզ օլունմուշ տուր։

Բոնթ ա Մուսոն 17 օգոստոս։— Մարէշալ Պազէն, սալը սապահրը սաաթ ալթըտա Մէցտէն Վէրտիւնէ կէրի

չէքիլմէք իւզրէ իքէն, պէշինճի ֆըրգա թարաֆընտան իւզէրինէ հիւճմ օլունմուշ վէ պունուն իւզէրինէ, իլբուռեէ կիտէմէդ օլմուշ տուր. ասաքիրիմիզ, հէր նէ գատար տէօրթ Ֆրանսըզ ֆըրգայի օրտու թարաֆընտան իւզէրլրինէ հիւճմ իտիլմիշ իտի իսէ տէ, թէհաճիւպէ շատան պիր շէճաաթ իպրազ իյէմիշլէր տիր. մէրգուման Ֆրանսըզ ասաքիրի իշինատ, էյի գօմանտա թահթընտա պուլունան ասաքիրի խասսա զայէթ շէճաանէ սուբէթտէ գավզա իթմիշլէր տիր։

Ալթը սաաթ տէվամ իտէն պիր մուհարէպէտէն սոնրա, օնունճու ֆըրգայի օրտուժուզ պէշինճի ֆըրգամըզին եարտըմընա գօշտու. Իքի թարաֆտան տա չօգ ատամ թէլէֆ օլտու. Փարլադ սուրէթտէ ղալէպէ իյէտիք. Ֆրանսըզլարա պըրագըլմաեօր քի կ'երի չէքիլմէլէրինի տէվամ իթթինէր. պունլար քեաֆֆէթէն Մէջ իւզէրինէ կ'երի գովուլմագտա տըրլար. Ֆրանսըզլար, 2000 էսիր. իքի պարեագ. վէ եէտի փարէ թօփ ղայպ իթմիշլէր, վէ հէքիմլէր վէ մուհարէպէ խասթախանէլէրի իւզ'երինէ թիւֆէնկ ալթարագ. ՃԷՆՕվա ահանամէսինի աեագ ալթընա ալմըշլար տըր։

Գէրլին 18 օգոստոս. սապահըն սաաթ 8 վէ 30 տագրէսմի. — Ռոնթ ա Մուսոնան օգոստոս 17 տէ սապահըն սաաթ 7 սինտէ.

Ֆէրիչ (Լիէօթլնան Ժէնէրալ) Ա վէնսէպէն տիւնքի կիւն իւշիւնճիւ օրտու պէօլիյիէ իյէ Մէջին դարպ թարաֆընա, եանի վէրտիւն թարիգինի թութարագ կէրի չէքիլմէքտէ օլան Ֆրանսըզլարա տօգրու իլերուլէմիշ տիր. Տէգաէն, Ատմիրալ Ֆրօասսար, Գանրօակէր վէ կարտ—էմբէրլալ Ֆըրգալարընա գարշը պիր գանը դուվրա վուգու պուլմուշ տուր։ Ժէնէրալ Ալվէնսլէպէնէ, բրէնա Ֆէրէտերիք Շարլը գօմանտասընտա պուլունան օնունճու. սէքիզինճի, վէ տօգուզունճու օրտու պէօլիքլէրի թարաֆընտան, պիրպիրի արգասընտան իմտատա եէթիշէլիշ տիր։

Հէր նէ գատար տիւշմէն գուվվէթճէ պիգտէն բէք չօգ զիեատտէ պիր հալտէ պուլունմագտա իտի իսէ տէ, օն իքի սաաթ տէվամ իտէն պիր շէտիտ գավզատան սոնրա, Մէջ իւզէրինէ տօգրու տէֆ իտիրմիշ տիր. կէրէք պիգիմ վէ կէրէք տիւշմէնին թէլէֆիթը բէք չօգ օլմա. շտու. Տէօրինկ վէ Վէտել ժէնէրալլարըմըզ եօլմիշլէր, վէ Սանշէ վէ Կրիթէր ժէնէրալլարըմըզ տախի եարալանմըշլար տըր։

Գու կիւն գրրալ Կիյեամ, մէյտանը մուհարէպէտէ մուզաֆֆէրանէ հրգիզ իտիրմիշ օլան ասաքիրէ իզհարը մէմուանիյէթի իտէրէք թէշվիգ էյլէմիշ տիր։

Լէյպզիգ 18 օգոստոս

Ֆրանսըզ օրտուսու տիւնքի կիւն Մէյտէն Վէրտիւնէ կէրի չէքիլտիկի հէնկեամտէ 12 սաաթ տէվամ իտէն պիր մուհարէպէտէն սոնրա եէնիտէն Մէյ իւզէրինէ կ'երի տէֆ իտիրմիշ տիր։ Իքի թարաֆտան չօգ թէլէֆիեաթ վագը օլտու։ Տէօրթ Ֆըրգայի օրտու, մէզքիւր մուհարէպէյի իլհագ օլմուշլար տըր։

Ֆրանսըզլար, ասաքիրլէրինի Շալոնա ճէմ իթմէք իսթէտիլը իսէ տէ, պիզ պըրագմատըգ։ Ֆրանսըզլար թարաֆընտան վագը օլան թէլէֆիեաթ 2000 էսիր վէ եէտի թօփտան իպարէթ տիր։

Ալզաս իլէ Լօրէնին վալիլէրի (Բրուսիալը) նասպ օլունտու։

Մախսուս պիր թէլէկրաֆնէզարէն Պավիէրա ասաքիրի, Նանսի եաղընլարընտա վագը Մարզալ գալէտոնը զապթ էյլէմիշլէր տիր։ 30 թօփ իլէ պիր չօգ միւհիմմաթը հարպիյէ Ալմանեալլարըն էլինէ կէչմիշ տիր։

ԾՐԱՆՍԱ

Բուլէր 18 օգոստոս

Գավանին մէճլիսինտէ գօնթ Բալիգաօ, Ժէնէրալ Թրօշիւնին Բարիս վալիսի նասպ օլունմուշ օլտուղունու պիլտիրմիշ, վէ բայիթախթըն մուհաֆազասը իշին իշկիւզար վէ ճէսուրպիրիսինին նասպ իտիլմէսի էլզէմիեէթի իւզէրինէ խարար էյլէմիշ տիր։ Ժէնէրալ Թրըօշիւսէն մաատա, մէզքիւր մէմուրիյէթէ զապէլիեէթի օլան «էրբիսի պուլունմատըզը իշին, միւշարիլէյհ Ժէնէրալը ինթիհապը լազըմ կէլմիշ տիր։ Մէյսանը մուհարէպէտէ կէլինճէ, գօնթ Բալիգաօ, էյի խասպէրլէր ալընմըշ օլաուղուն իլավէթէն պիլտիրմիշ տիր։ Բրուսիալըլարը օլ գատար ատամլարը թէլէֆ օլմուշ տուր քի։ էօլիւլէրինի կէօմմէք իշին։ միւթարէքէ մահթուպ իթմէքլիյէ մէճպուր օլմուշլար տըր. օնտան պէրու։ Բրուսիալըլարա պըրագըլմաեօրքի Պարիզ—ը—տիւքէ տօղրու իլերլէսինլէր. Պէզմարզին զըրհ թաշընա թէքմիլ պէօլիյիւ քեամիլէն թէլէֆ օլմուշ տուր (է չրրիմալար)։

Հարպիեէ նազրը, Շրլէսթատ եաղընլարընտա ուֆագ պիր մուհարէպէ վուգու պուլմուշ օլտուղունու տախի զիքը էյլէմիշ, վէկհասը։ Բրուսիա օրտուսունտան Պէրլինդա թարիգի իլէ կէլմիշ օլան պիր թէլ'կրաֆը տախի զիքը էյլէմիշ տիր. մէզքիւր թէլէկրաֆ եալընը մուհարէպէ վուգու պուլմուշ օլտուղունու պիլտիրմիշ լաքին ֆիւթուհաթ իթմիշ օլտուղլարընը զիքը իթմիշ օլմատըզընտան էյլէ անլաշըլըը քի Բրուսիալըլար։ սահիհէն պօզկուն վիրմիշլէր տիր։

Բարիս 17 օգոստոս. ախշամըն սաաթ 5ինտէ

Գավանին մէճլիսինտէ — Մ. Կամպէթթա։ Բարիս քօյ'րինտէն Ղէրլէթատա վուգու պուլան ուղղունտուզ ուգ իւզ'րինէ, Լճնէպէրէ գարշը թէտապիրի ճէպրէյէ իթթիհազ օլունմասընը թէքրիֆ իթմիշ տիր։ Գօնթ Բալիգաօ գապահաթլըարընը տիվանը հարպա չըգարրլարդընը պէեան էյլէմիշ տիր. վէ մուհարէպէ հագգընտա սէօյլէյ'րէք։ «Կէրչի։ իշլ'ը պիզիմ թարաֆըմըզտա պիրազ էյի սուրէթտէ պուլունմուշտուր։ չիւնքի։ տիւշմէնէր Ֆալսպուրկա հիւճում իթմիշլէր։ վէ 1300 քիշի ղայպ էյլէմիշլէր տիր։ տէտիքտէն սոնրա։ «Լաքին։ բիճա իտ'ըիմ քի պու մէսէլէյ։ եէնի վէ միւհիմմ հավատիպլէր ալընճաեա գատար թէէիրը իտէլիմ։ տէմիշ տիր։

Մ. Թիէր, տիւշմէնին Բարիսէ կէլմէսի հագգընտա սէօյլէյ'րէք։ կ'ըշր շէհրի մէզպուրուն իլերուտէ եէնիլմէզ սուրէթտէ գարշը գօեապիլմէ. կինէ իմիտ կէօսթէրմիշ տիր։ լաքին պունուն իշին լազըմ տըր քի շէհրին էթրաֆընը։ տիւշմէն պօշ պուլսուն։ վէ Բարիսին իշինտէ իսէ մէէքիլաթճա պօլուգ պուլունսուն։ վէ պուտա պէօյլէ օլմագ իշին։ շէհրին ճիվարլարընտա պուլունան քէօյլիւլրէ։ քէնտիլէրին քեաֆֆէյի մահսուլլարընը ալարագ։ կէլիպ Բարիսէ սրզընմալարընա բուխսաթ վիրիլմէլի տիր։ տէմիշ։ վէ պու էֆքեար հէրքէս թարաֆընտան պէյենիլմիշտիր։ Միւսիւ. Տիւվէրնօա պունա ճէվապ վիրէրէք։ «Էվվէթ։ զ'խայիր վէ մէէքիւլաթը սայրէ մատտէսինէ տիգգաթ իթմէքլիք։ հիւքիւմէթին էն պիւյիւք մէշղուլիյյէթլէրինտէն պիրիսի օլտուղունտան։ պիզ տախի օլ պապտէ լազըմ կէլէն թէտապիրի էլէ ալմագլըղա։ վէ ալէլ խուսուս միսիւ Թիէրին թէէլիֆ էյլէտիկի թարիգի թութմագլըղա հաղը պուլունմագտաեըզ։ տէմիշ տիր։

Մէճլիս եարընքի կիւն թէքրարէն թօբլանմագլըղա դարար վէրմիշ տիր։

Բարիս 18 օգոստ. սապահըն սաաթ 2 վէ 25 տագ.

Ռէսմի.—Մարէշալ Պազէն թարաֆընտան ալընան։ վէ չարշէմպիհ կիւնիւ ախշամը սաաթ 4իւ թարիխի օլան պիր թէլէկրաֆ չէպալէ սէօյլէմէքտէ տիր։

«Տիւնքի կ'ուն ախշամա գատար Տուգուր իլէ Վիօրէյլ արասընտա գավզատ իթմիշիմ տիր. տիւշմէն կ'երիյէ ըստ իտիրմիշ տիր. պիզ կիճէյի։ գաղանմըշ օլտուղումուզ մէվզըլարտա կ'չիրտիք. Միւհիմմաթըմըզը։ բէք էյի թամամլա։ մագ նիյէթիյլէ։ պիր գաշ սաաթ իշին դավզաեը թաթիլ իթտիրմիշիմ տիր։ Լօնիւմիւզտէ Բրենա Ֆրէտերիք Շարլը իլէ Ժինէրալ Սթէյնմէց պուլունմագտա տըր։

Բուլէ 18 օգոստ

Մահը հալին 17 թարիխի իլէ օլան պիր ֆէրմանլա։ Ժէնէրալ Թրըօշիւ Բարիս վալիսի։ վէ բայիթախթը մուհաֆազա իթմէքլիյէ թախսիս օլունան քեաֆֆէյի ասաքիրէ պաշ գօմանտան նասպ օլունմուշ տուր։ Մարէշալ Պազէնին, մահը հալին 16սը թարիխի իլէ մէրքէզի օրտուսան իրսալ էյլէտիկի պիր թէլէկրաֆ չէօյլէ տէմիշ տիր։ «Պու սապահ Ֆրէտերիգ Շարլընըն օրտուսու։ պուլունտուղումուզ մէվզընըն սաղ թարաֆընտան չէտիտէն իւզէրիմիզէ հիւճմ իթտի։ Ժէնէրալ Ֆօրթոնուն սիւարի ալայը իլէ Ժէնէրալ Ֆրօասարընը թահթը գօմանտասընտա պուլունան իքինճի ֆրրգայի օրտու իյի մուզավէմէթ իթտիլէր։ Ռէզօնվիլին սաղ վէ սօլ գըթաղարընտա տիզիլմիշ օլան պէօլիքլէր։ սըրա իլէ կէլիպ մուհարէպէյէ իլհագ օլտուլար։ մէզքիւր մուհարէպէ գարանլըգ պասանատաք տէվամ իթտի։

Բրուսիալըլար։ քի մէյտանը մուհարէպէտէ չօգ ասաքիր չըգարտըլար։ չօգ տէֆա կէրի չէքիլիպ եէնիտէն հիւճմ իթմէյէ թէճրիպէ իթտիլէր իսէ տէ։ հէր տէֆասընտա տա։ շէտիտէն կ'երի գովուլտուլար. գարանլըգ պաստըզը վագթ։ եէնի պիր ֆըրգայի օրտու սօլ թարաֆըմըզտան իւզէրիմիզէ հիւճմ իթմէեէ չալըշը իսէ տէ։ հ'ըր եէրտէ մէվզըմըզը ղայպ իթմէյիպ Բրուսիալըլարըն չօգ ատամըն թէլէֆ իթտիք. թարաֆըմըզտան տախի չօգ ատամ թէլէֆ օլտու։

Ժինէրալ Պաթայլ եարալանը. մուհարէպէնին էն սըճագ վագթինտէ պիր ալայ Բրուսիալը սիւարի ասաքիրի, Մարէշալ Նամ պէօյիւք օֆիշեալ իւզէրինէ հիւճմ իթտի. պ'ըրակը նտէ պուլունան երկիր'ի քիշի եարալամըշ վէ գօմանտանլարը տախի էօլտիրիլմիշ տիր։ Ախշամըն սաաթ սէքիզինտէ Բրուսիալըլարը հէր եէրտէ կէրուեէ տէֆ իթտիք։ Մուհարէպէեէ իյհագ օլան ասաքիրին մըգտարը 120000 նէֆէր թահմին օլունուր։

Բուլէ 17 օգոստոս

Ախշամըն սաաթ12թարիխի իլէ օլտուղու հալտէ պու սապահ հարպիյէնէզարէթի թարաֆընտան տուվարլարա եաբբշարբլմշ օլան պիր իլան տէրքի։ հարպիէնազրը։ բազար ախշամըը պիւյիւք պիր ֆիւթուհաթ իթտիքտէն սոնրա։ պիրլիքտէ հարէքէթ իթմէք իւզրէ օլան օրտուտան հավատիպլէր ախզ էյլէմիշ վէ տիւնքի կիւն օրտուեու պիհսուզուր իթմէեէ չալըշան իքի ալայ Բրուսիա ասաքիրի։ կէրի գովուլմուշլար։ վի իմբէրաթոր հագրէթլէրի տախի ախշամըը Շալոն օրտուկեահընա վասըլ օլմուշ տուր։

Բուլէ 18 օգոստոս

Ռէսմի։ Մէջ 17— տիւնքի կիւն Մէցտէն 13 քիլոմէթրո ուզագլըգտա օլան Կըրավըլօթ եագընլարընտա պէօյիւք պիր մուհարէպէ վուգու պուլաբաղ։ պիզ ղալէպէ էյլէտիք։ լաքին չօգտա ատամըմզ թէլէֆ օլտու։

ԻՆՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Լէնդրա։ 18 օգոստ.

Գրալիչա հազրէթլէրի։ Պալմօրալա կէթմէք իւզրէ եօլա չըգտը։

ԵՈՒՆԱՆ

Ադէն։ 18 օգոստ.

Զէյթին եաղը եիւքլիւ իքի զըթա Բրուսիա կէմիլէրի։ Իունան սուլարընտա իքի զըթա Ֆրանսըզ տուպալարը թարաֆընտան ախզ ու կիրիֆթ օլունաբաղ Շիրաեա կէօթիւրիւլմիշ տիր։

ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ

Լէյպզիգ։ 18 օգոստ.

Միալինկ Նիու Օրլէանս բամաուու, բէնա 9

Սաթըշ 10.000 պալէա

Մէվճուտ մալ 607.000 պալէա

ՍԱՐՐԱՖԻՅԻ

Լէնդրա։ 18 օգոստոս

Իահամբ ումումիյէ աչլ. 43 1/4 տէն 1/2

» » գաբ. 43 1/2

Բուլ։ 18 օգոստ.

Ֆրանսըզ ֆօն. աչլ. 65.

» » գաբ. 64,05 տուրկուն

Իթալեա ֆոն. աչլ. 48,75

» » գաբ. 48.40

Օսմ. իաթիգ (65) գաբ. 300

Էսհամը ուսմանիյէ աչլ. 44 50

» « գաբ. 43.50

Օսմ. իաթիգ. (69) գաբ.

ԵՍՉԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻՐԱՁՈՒՍԸ

Օգոստոս 7 Պապահ աչլըաը էֆէքթիֆ 47 20

« » Սաաթ 4 1/2 » 47-15

ԽԱՐԲԵՐԴՈՒ ԽՈՐԵՐԷՆ ԱՐՁԱԳԱՆՔ ՄԸ

. . . Խմբագիր,

Բաւական ժամանակ յառաջ Խարբերդու Միսիոնար Պատ. Դ. Թառատ եւ ուսումնասէր Հուիլրի մէկ զարմանալի բեմախօսութեանը վրայ գրիթիգա ըրած եւ յղած էինք առ . . . Ն. Էֆէնտի Փանոսեան՝ հրատարակութիւն. սակայն դժբաղդաբար՝ ի ճանապարհի կորսուելով հրատարակուած չէր վանորայ ստիպուեցանք դարձեալ արքի դառնութեամբ համբերել ապագայի մը։ Եւ մինչդեռ այսու դառնութեան յուսահատաբար կը հանդուրժէինք՝ յանկարծ Դիտակայ 11րդ. թիւը ձեռքերնիս անցաւ, որնոր գոգցես առաւօտեան պայծառատփիւռ արփւոյն նման մեր օրուց խորը թափանցելով յուսահատութեան խաւարը փարատեց ըստ ամենայնի, յորմէ համարձակութիւն առնելով պարտ անձին կը համարինք նորա վերայ աւելի պարզ տեղեկութիւն մը տալ ձեզ՝ խնդրելով որ Դիտակայ մէկ անկիւնը հիւրընկալել բարեհաճիք։

Քաջածանօթ է ձեզ, խմբագիր տէր, որ ի վաղուց հետէ Խարբերդի մէջ Աստուածաբանական դպրոց մը բացած են միսիոնարք իրենց տեսչութեան տակ, եւ բաւական աշակերտներ ալ հաստատած են, բայց ընթերցման պայմանաժամը կարճ ըլլալուն համար քանի մը ուսումնախնդիր երիտասարդք երբ ուսման ճաշակը առնուլ սկսան՝ ուզեցին որ քիչ մալ աւելցուի պայմանը, յորում կարող լինին ուրիշ օգտակար դասերու ալ պարապիլ։ Վանորայ խնդրագիր մը գրելով ներկայացուցին Պատ. միսիոնարաց։ Երբոր այս խնդրագիրը կը կարդան՝ զանոնք իրենց դէմ ապստամբած տեսնելով՝ կրակ կը կարին, եւ յարմար ժամանակի մը կսպասեն, որ այս կրակը թափեն յիշեալ խեղճ երիտասարդաց գլխուն վրայ։ Հասաւ դիպուկ եւ յարմարագոյն ատենը. անդիէն ասդիէն սկսան գալ միսիոնարք եւ ներիցուցանք ընդհանուր ժողով կազմելու։ Մեծ բազմութիւն մը կը մանէր կելնէր ժողովարանը։ Մէկէն Մ. Հուիլր դիւահարի պէս ցաթկեց յամպիոն, եւ հազարաւոր ժողովրդոց առջեւ սկսաւ յիշեալ երիտասարդաց գլխուն կայծակնալից չանթեր արձակել. ասով ալ չը բաւականանալով՝ ընդհանուր առմամբ յանդգնեցաւ ըսելու՝ թէ «յանուն Յիսուսի կը նզովիմ անանք՝ որ ուսմունս եւ գիտութիւն կը փնտռեն»։ Զսյիշելով Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի այն օրինեալ պատուէրը,)որ կըսէ, «Օրհնեցէք եւ մի՛ անիծանէք»։ Եւ ի՞նչպէս կըրնայ յիշել խեղճը այսպիսի պատուէր մը՝ որ իւր գաղափարին ներհակն է։ Ինտո՞ր կրնայ խորհիլ այնպիսի պատուէրի մը վրայ՝ մինչդեռ կայծակներ կը ցայտէին աչքերէն խելացնորի պէս։

Արդեօք ի՞նչ համարձակութեամբ Պատ. Հուիլրը այս անէծքը սփռեց ընդհանուրին վրայ. ի՞նչպէս կը նկրտի ըսել՝ թէ «Անիծեալ ըլլայ այն, որ ուսմունք . . . կը փնտռէ»։

Ո՞չ ապաքէն այժմեան ԺԹ դարուս լուսաւորեալ ազգերը իւրեանց թէ ներկայ եւ թէ ապագայ սերնդեան բարօրութեանը նպաստող միակ միջոց գիտութիւնը կը սեպեն, եւ վասն նորա ամենայն ինչ կը զոհեն։ Ուսման յարգը չ'ճանաչող ազգ մարդիկ միայն զայն կանարգեն, Մ. Հուիլր անարգեց, ուրեմն ուսման յարգը չ'ճանչնար եւ հեռեւապէս ազգ է։ Բայց չէ. խաւարի մէջ քնացող անկիրթ եւ անուսումն ժողովուրդը (ըստ իւրեանց կարծեաց) լուսաւորելու բարի դիտաւորութեամբ Ամերիկայէն մինչեւ Ցաճկաստան եկող անձը չը կրնար ազգ ըլլալ եւ ուսման յարգը չը ճանաչել։ Ուրեմն ինչո՞ւ ուսման ետեւէ եղողներուն նզովք կը կարդայ Մ. Հուիլր։ — Ըստ մեզ՝ սա է սոր մերձաւոր եւ յարմարագոյն պատասխանը. «Ժողովրդոց աչքերը չը բացուին՝ որ իր ուզած դերը խաղայ»։ —Եթէ ասկէ լաւ պատասխան մը կայ գող ինք բարեհաճի տալ —։

Խե՜ղճ մարդ, յիշէ անգամ մը գոնէ, որ դուն Ցաճկաստանի մէջ ես եւ ոչ թէ Ափրիկէի խաւարապատ երկիրը։ Աչքերդ բա՜ց լաւ հաստկցիր, որ բոլորտիքդ գտնուողները ԺԹրդ. դարու ժողովուրդ են։ Բարեխնամ եւ առատագութ ուշուսումնախնդիր կառավարութեան հովանաւորութեանը տակ ապրող ժողովուրդ են։ Էնդրիկ բանեցնելու ատենը անցե՜ր, անցե՜ր. . . ։

Պատուելի՛, ալ ցուցնե՞մ, համբե՞մ յառաջ բերած չարիքներդ, կը հրաւիրեմ ուշադրութիւնդ Մուշի կողմը գտնուող Երիցանց եւ Քարոզչաց վրայ, որք այս օրուան օրս կոչկակարութեան ունի պարապած են։ Բայց հոգ չէ. խմբագիր, որովհետեւ այն երէցը, որ այժմ կոչկակարութիւն կընէ՝ թէեւ ձեռնարկութեանը երեք Միսիոնարք ներկայ են եղեր՝ այսու ամենայնիւ ձեռնադրութիւնը օրինաւոր չը սեպեր Պատշաւիլը, որովհետեւ իր օրինակ, չըսեմ անիծեալ, ձեռքն ալ գլխուն վրայ գրուած չէ։ Տէր, մի՛ զարմանար այս խօսքիս. վասն զի իր խօսքն է այս, զոր ըսած է քանի մը պատուաւոր անձանց առջեւ։ Տիգրանակերտու Աւետարանական եղբարց դէմ ուղեցած ատելութեանը վրայ նորէն դրել աւելորդ կը համարիմ. որովհետեւ Տիգրանակերտէն 1870 մայիս 1 թուականաւ գրուած եւ Դիտակայ 11դ թուոյն մէջ հրատարակուած նամակին մէջ, Գ. նամակագիրը ըստ բաւականի բացատրած էր իրենց դէմ ուղեցած թշնամանանքը եւ այս մասին զերծած է գիս յոգնութիւն կրելէ, քանզի իմ ալ գրելիքս նոյնն էր։ Սակայն չեմ կրնար վերջացնել նամակս առանց մէկ երկու խօսք ըսելու։ Ի՞նչու այսչափ ատելութեամբ կը վարուի Պատ. Հուլիսը Տիգրանակերտու եղբարց հետ. ի՞նչ վնաս տեսեր է արդեօք ասնցմէ, իր պոյա՞ն դուրս կը հանեն։ — այս իր երեսը չը կարմրցընէր։ Ի՞նչ ուրեմն, հուզէ զանոնք իւր կրի՞ց հնազանդեցնել, իր առջեւն խոնարհութեամբ գլուխ ծռե՞լ կը պահանջէ։ Թէ որ այս է՝, ծաղրելի՛ խորհուրդ։ Թէ որ ասիկա չէ՝ հապա ի՞նչ է։ — թող ինք ըսէ։

Հուլիսը, անոնք իրենց ազատութեանն ու անբռնաբարութեանը համար անձերնին անգամ զոհելու պատրաստ են։ Այս տեղերը լաւ գիտցիր. եւ այսուհետեւ փոխանակ կիրք բանեցնելու ետեւէ իմնալու՝ քու պաշտօնիդ մէջ հաւատարմութեամբ յարատեւէ։ Մի վշտացներ զուրիչները՝ որ ուրիշներն ալ քեզ չ'վշտացնեն։ «Ի՞նչ որ կուզես որ մարդիկ քեզի ընեն՝ նոյնը ըրէ դուն ալ անոնց»։ Ահա քեզի դիւրին եւ լաւ ճամբայ մը՝ որով միայն կրնաս հաճելի եւ սիրելի ըլլալ ամենուն։ «Ալանա սիվրիսինէք ոազ՝ ալմասանա տավալ զուրնա ազ»։

Խմբագիր տէր, թէեւ նամակս երկար եղաւ, բայց կը խնդրեմ, որ անպակաս ոգւով հրատարակութեանը բարեհաճիք։

Որով Ամամ եւն.

26 յուլիս 1870 — Դէրոկ

ԻԼԱՆ

Տէրի սաատէթտէ Ասաքիրի Շահանէ իչուն 200,000 գիւէ հէնօվա բիրինճընն լիւզումի օլտուղունատան. միւնազասայա գօնուլարագ պէհէր գիէօր 87 բարայա թալիպի իւզէրինտէ գալմիշ իսէ տէ գարարը գաթիսի ազուսթօսն 8 ինճի ճիւմա իրթէսի կիւնիւ իճրա օլունաճաղընտան թէնզիլի ֆիյէթ իլէ իթասընա թալիպ օլանլէրըն եէվմի մէզքիւրատ սաաթ 5 գարարլարընտա Տարի Շուրայա կէլմէլէրի։

Պապը սէրասքէրի

4 Ազուսթոս 1870

ԻԼԱՆԱԹ

Էվլէրտէ վէ եախօտ խանլարտա պուլունուլատա, էրմէնիճէ վէ Ֆրանսըզճա տէրս ալմագ արզուսունտա պուլունանլարա խապէր վէրիրիզ քի, զայէթ քեամիլ զաթըն պիրիսի, վէ զիզիթա իլէ շուժմուրիյէթէ հաղըր պուլունմագտա ապրը։

Արզուքէշ պուլունանլարըն, եա քէնտի մաթպատամիզա վէ եախօտ իսթանպօլտա վագը Վէղիր խանընտա գալիթ գաթտա 21 նիւմէրօլու օտաեա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

ՄՈՒՀԻՄ ԻԼԱՆ

Պուքրէշ շէհրի իսթիգրազ պիլէթլէրինին սեպտեմբեր 20/1 տէ շէքիլէճէկի սահիպ իմզա թարաֆընտան է հալիեէ պիլոտիրիլեր։ Էն պէօյիւյիւ 50,000 ֆրանք օլտուղու հալտէ, 49 ուերի գազանաճագ տրը։

Քէզա սահիպի իմզանին մաղազասընտա, Սաքսոնեա հիւքիւմէթինին աէօրտիւնճիւ սընըֆընտան օլան 78 ինճի պիլէթլերի տախի սաթըլմագտա արը, պունլար, օգոստոս 18/30 տա շէքիլեպ, էն պէօյիւք բիանգօսու 20000 թալէր, եանի 73,000 ֆրանք գազանաճագ տը։

Սահիպի իմզանին մաղազասընտա Սվըսթրիա, Ռուսիա, Իթալեա վէ Իսպանեա հիւքիւմէթներինին սէհիմլերի տախի սաթըլմագտա տրը։

Թաֆիսիլի մալիւմաթ ախպ իթմէք իսթէեէնլերին, եա սահիպի իմզանին Գալաթատա Գէորգ պէյ խանընտա վագը 3 նիւմէրօլու օտաեա, եախօտ իսթանպօլտա Վարագճը խանընտա Մ. Ժօրժ Ցիամօնտօրուլունուն մաղազասընտա միւճատաթ իյլէմէլէրի։

ՀԷՐՄԱՆ ԳԸԼԱՐՏԷԹ

Ինկիլիզ պանտէրալը Պրիթանիա նամ վաբօրուն միւսատէմէսինտէն տօլայի Գալաթա կէօմրիւյիւ բէշկեաճընտայ ղարք օլունմուշ օլան մավունա տէրուունինտէ պուլունարաք Քանչէլէրեաի թիճարէթ պահրիյէ մարիֆէթլէ չըգարըլմաքտէ պուլունան էյեայի միւթէնէվիէյի թիւճարիյէ էսմանի լիրայի Օսմանի եիւզ ղշա օլարագ նագտէն վէ բէշինէն ախզ վէ իսթիֆա օլունմագիւզրէ Քանչէլէրիայի մէզգուրէ թարաֆընտան պիլ միւզայիտէ ֆիրուխթ շէհրի հալ բումինին օն պիրինճի ճումա իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն բազարտան մատտա սաաթ իւշ պուլուքտա Ղալաթատէ լիման տայիրէսինտէ պուլունմալէրի։

ԱՄԷՐԻԳԱՆ ՄԱՂԱԶԱՍԸՆՏԱ

Սաթըլմագտա պուլունան Այէր թապիպին Սաբարնա շուրուպու, վիճուանին եիւզիւնտէ գուհուր իտէն քեաֆֆէյ էմրազը տէֆ իտուպ, գանը թէմիզլէրի վէ տէրիյէ միւթալիք հէր նէվի եարաճա իլէթլերէ տիւչար օլմագ թէհլիքէ. սինտէն գուրթարը։

Այէր թապիպին էկիւ գիւր նամ իլաճը, օրթմա, կիպզի սըթմա, հեր նէվի սաֆրալը հիւմմալարը վէ սայիրէյի պրչագ կիպի քեսէր։

Տէյվիս թապիպին բէյն Գիլբր նամ իլաճը, տաղը, սըզը, սանճը, եէլ վէ սայիրէ տէֆ իտեր, գուլանանլար պէօյէ շէհատէթ իտէրլէր։

Լիպիկ թապիպին էվի խիւլասասը, տէրմանսըզլար վէ չօճուգլար իչին, բէք իդիթազալը գուվվէթ վէրիճի տիր։ Ղալաթատա Ս. Մ. Մինասեան գուրմանեասընին Լամերիգան մաղազասընտա սատիր։

Մ Շ Ո Ց Ի Ն Դ Ի Ր

Մ Ա Մ Ո Ւ Լ Ե Ի Օ Ր Ա Գ Ի Ր

Պու իսիմտէ էրմէնիճէ վէ 8 սահիֆէտէն իպարէթ, վէ պաշլըճա բէզաէթ ղազէթասընա գարչը օլտուղու, վէ Մանղումէյէ տօսթ պուլունտուղու հալտէ, պիր բիսալէճիք թապ իտիրմիշ օլուպ, կէրէք Իսթանպօլտա Մահմուտ բաշատա Պոյաճը Մանուկ աղա տիւքքեանընտա, վէ կէրէք ղազէթա սաթանլարտա, 40 տր բարաեա սաթըլմագտա տրը։

Մէզքիւր ըէտալէտէ, մէճպուրի մէզքիւր ըէզալէթ ղազէթասընա լաեըգ պիր լիսան դուլլանըլտըղը իշար իտիլմիշ տիր։

ԱՆԻՄԵԱԼՆ ՑԱԲՐԱՑԷ * * *

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ Ի ԳԱՂՂԻԱԿԱՆՆԵ

ՌՈԹԷՈՍ Ց. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Տէր եւ հրատարակիչ

ՄԵԼԳԻՍԵԴԵԿ ՋԻՄԻՐԻՏ

ՀԱՏՈՐ ԱՌԱՋԻՆ

Մէզքիւր օգուտմանա չաեան քիթապըն պիրինճի ճիլտի պասըմըզ օլուպ, քեաֆֆէյի քիթապճը տիւքքեանլարընտա սաթըլմագտա տրը։

ՀԱՋԱՐ ՈՒ ՄԷԿ ԳԻՇԵՐՆԵՐ

ԱՐԱՊԱԿԱՆ ՎԷՊԷՐ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ

Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

Մէզքիւր քիթապըն պիրինճի ճիլտի թապ օլունմուշ օլուպ, քեաֆֆէյի քիթապճը տիւքքեանլարընտա սաթըլմագտա տրը։

ԹՈՒՂԹ ԿԱԹՈՂԻԿԵԱՑ ՀԱՅՈՑ

ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԵԱՆ

ԿԻԼԻԿԻՈՑ

Ի պատասխանի թղթոյ Պիոսի Թ. Սրբազան քահանայապետին Հռովմայ։

47 սահիֆէտէն իպարէթ օլան մէզքիւր ըիսալէ, քեաֆֆէյի քիթապճը տիւքքեանլարընտա վէ Մէճմուայը Հավատոս մաթպասասընտա պէչէր ղուրբուշա սաթըլմագտա տրը։

ROB BOYVEAU LAFFECTEUR.

ԲՕՊ ՊՕՅՎՕ ԼԱՖԷՔԹԷՕՐ

Մէզքիւր մուալիճէ, Ֆրանսատա, Ռուսիատա, Ավսթրիատա վէ Պէլճիգատա թահսին վէ Տօքթօր Ժիրօտա տը Ընէն Ժէրվէս թարաֆընտան թատիգ ղրլընմըշ տրը։

Գանը թէմիզլէյիճի չօգ մուալիճէլէր վար տրը, լաքին պունլարըն իչինտէ, Բօպ Պոյվօ Լաֆէքթէօր, կէրէք 60—70 սէնէ. տէն պէրու հասիլէթի կէօրիւմիշ, վէ քեամիլէն նէվապէճէն թէրքիպ գրլընմըշ օլմասը իւէ պիրինճի մէվկրիը թուսմուշ տուր։ Մէզքիւր մուալիճէ, տէրի խասթալըղընա, սրբաճաեա, վապի համտէն իւէրու կէլէն գազալարա վէ սայիր խասթալըղլարա պիրէպիր տիր։

Բօպ տը Պոյվօ Լաֆէքթէօր, պա Ֆրանսան թահսին օլունմուշ վէ 1778 վէ 1793 սէնէլէրինտէ Ֆրանսանըն պահրիճէ սասքիրինտէ վէրիմիշ, վէ 1850 սէնէսինտէ Պէլճիգատա Պէլճիգա օրաուսունա իսթիմալ օլունսուն իչին հարպիճէ նազրը թարաֆընտան թահսին օլունմուշ վէ պիւթիւն Ռուսիա մէմալիքինտէ իսթիմալճէ ռուխսատ վերիլմիշ տիր։ սաթը լը։ Paris, rue Richer No. 12 Բարիստէ Ռիշէր սոգաղընտա Նօ.12 տէ, Իսթանպօլտա, Օհանիտի, Տէլլա Սիւտա, Ժ.Ա. Իսանիտիզիթէրէրի վէ լիչ, կանգիլ պիրատէրէր, Ծաննի, Օթօնի, Լօրօ Թոմասօ, Մինաբեան վէ Գալէժա էճզախանէլէրինտէ։

Ալեքսան դրոպա—16,600 ֆրանք դրոպոֆի

ԳԻՆԱ ԼԱՐՕՇ

Գոռվէլի վերլէ վէ օրմոյը գոթ

Էրէկ էրօր

Թարլը էվ դրէսոր — Էուլենվէ էրէրնոգան

Էնալտա օրմանալ

Մէզքիւր իքսիր, գան էքսիրմէսինէ, միաւ խասթալըղընա, սինտիրմէմէքիյէ (անմահ սոգութիւն) գարչը պիրէպիր իլաճ տրը

Հոգ ԳԻՆԱ ԼԱՐՕՇ ՀԷԼԷՎԷ

Մէզգիւր հոգալը, գան գոյնգիլինէ վէ սոյէր

Էլէրիլէրէ էրէգտէր

Բարիս, Ն. 15, Յըրու օ սոգագ. Մէզքիւ. իքսիր, Գալաթատա եիւքսէք գալաբրըմտա Մ. Վէլիչ վէ գում. էճզախանէսինտէ վէ սայիր քեաֆֆէյի էճզախանէլէրտէ սատիրլը։

ՉԵՒՐԻՒԻԳ ՏԻՇԼԷՐ

Տիշ չէքմէք պարպարճա պիր ամէլիեաթ տրը, չիւնքի պու կիւնքի կիւն, չիւրիւք տիր տէյէրէք չըգարըլան քեաֆֆէյի տիշլէր տիւգէլիպ գուլլանըլագիւիր։

Չիւրիւք պիր տիշի իլք էվվել սաղալթմայը վէ պատէհու տէլիլ քի տիշլէրի սիեահլա տրրրպ չիւրիւթտիրէն ալէաթլար, իլլա ալթուն եախօտ բըլաթին ի է տօլատմալը տրը։

Պիր տիշ էյի տօլմուշ օլտուգտա, էօմրիւնիւն սոնունա գատար գուլլանըլագիւիր։ Էկէր պազէն տիշ պօչալրը իսէ, սէզգէպ տիշի տօլտուրան տիշճինին ճէհալէթ վէ չօփազլըղը տրը։

Իքի սէնէտէն պէրու իսթանպօլտա տիշ ճիլիք սանաթընը իճրա իթմէքսէ օլան տօքթոր Տօրինիի, 20 սէնէ Բարիստէ բըրաթիգա իթմիշ տիր։ Իսթանպօլտա մէրգում տօքթորան մատտա տիբլօմաը պուլունան տիշճի եօղ տուր։ Յօքթոր Տօրինիիէր կիւն ատֆրանկա սատ թ օն պիրէն պէյէ գատար Պէյօղլուտա Ամալը-Մէճիա սոգաղընտա վագը 15 նիւմէրօ իւէ մուրագգամ խանէսէ պուլունուպ, կէլէն միւշթերիլերի գապուլ իտէր։

Օն սէքիզ սէնէ Բարիստէ տիշճիլիք սանաթընը իճրա իթմիշ օլտուղու հալտէ, պուկիւնլերտէ Տէրսատէթէ կէլմիշ օլան տօքթոր Տօրինիինին պիրատէրի տախի, հէր կիւն ալաֆրանկա սատ թ 8 էն 3 է գատար իսթանպօլտա Գէօբրիւ պաշընտա Ինթիսապըն գարչըսընտա պիր մաղազատա պուլունուպ կէլէն միւշթերիլերի գապուլ իտեր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՑԸՆ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻՆՑ
Գեղեցկագոյն տպարան Խաղաղ, Ամենայն գեղեցիկներ տպագրեալ 467

ՏԻՊԻՇ ՄԱՔԻՆԱՆԸ

Գալաթատափէ Ղազլմաին փաղարընտա, Վիթալիս խանը իւսթ գաթընտա, նիւմէրօ 7։

Միւսիւ Մէօլրը վէ Ֆրէնկեանըն գօմբանեասընտա էհվէն ֆիյաթլէ, վէ կաբանթի թահթընտա օլարաք, սաթըլըի ֆամիլեալար, թէրզիլէր, գունտուրաճըլար վէ սարրաճլար իչին, տիքիշ մաքինասը, մաքինա եաղը, վէ ինէսի։

Միւթէրիլերէ գօլայրագ օլուն իչին, պիր գաչ տիլէն պասըմըշ թարիֆալարը վէրիլմիքտէն սոնրա սաթըլարդը տատաթտէ, տիքիշ տիքմէք ուսուլի տախի, փարասըզճա էօրէթտիրիլճէք տիր։

Գուլլանըլարագ պօզուլմուշ վէ եախօտ պիր եէրի գրբրլմըշ օլան մաքինալար, լաղմ կէլէն իճրէթ վէ մէսարիֆ իսթէնիլէրէք, թամիր իթտիրիլիր։

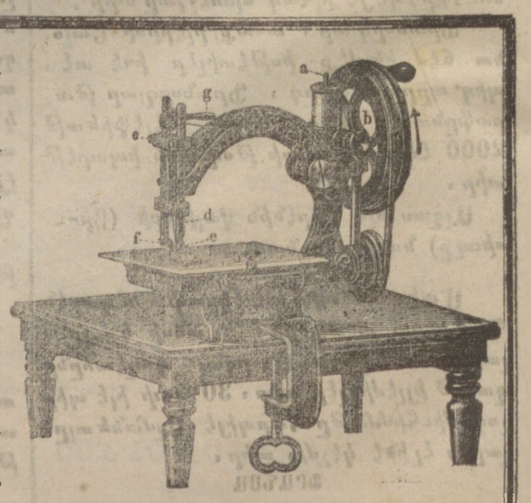

ՏԻՇ ԿԷԹԻՐԷՆ ՊՕԵՈՒՆՊԱՂԸ

Պու պոյանպաղ Պէրլինտէ սէրբաղ էճզաճըսը կէէրիկ գարնատա չալարն պիր նէվ ի՞ճաաը օլուպ, ե. էրթիրիք գուվվէթի իլէ ազ վագթատա չօճուգլարն տիշլէրինի ազարարդ վէ սը ըսրդ կէթիրէճէկի մի՝ճէրիպ վէ աշիքեար արը։ Իլք տէ. Ֆա իսպիտատա Ց. Փափազեան Գարեգին Էֆէնտինին Ֆամիլեասընտա պուպոյանպաղ սպրնին մի՝ ճիգատէր թէկեասիրանքը կէօրիւմիշ տիր։

Գէզանիք մէզքիւր մաղազատա սաթըլմագտա տրը։ Ֆիյ 3 Ֆրանք։